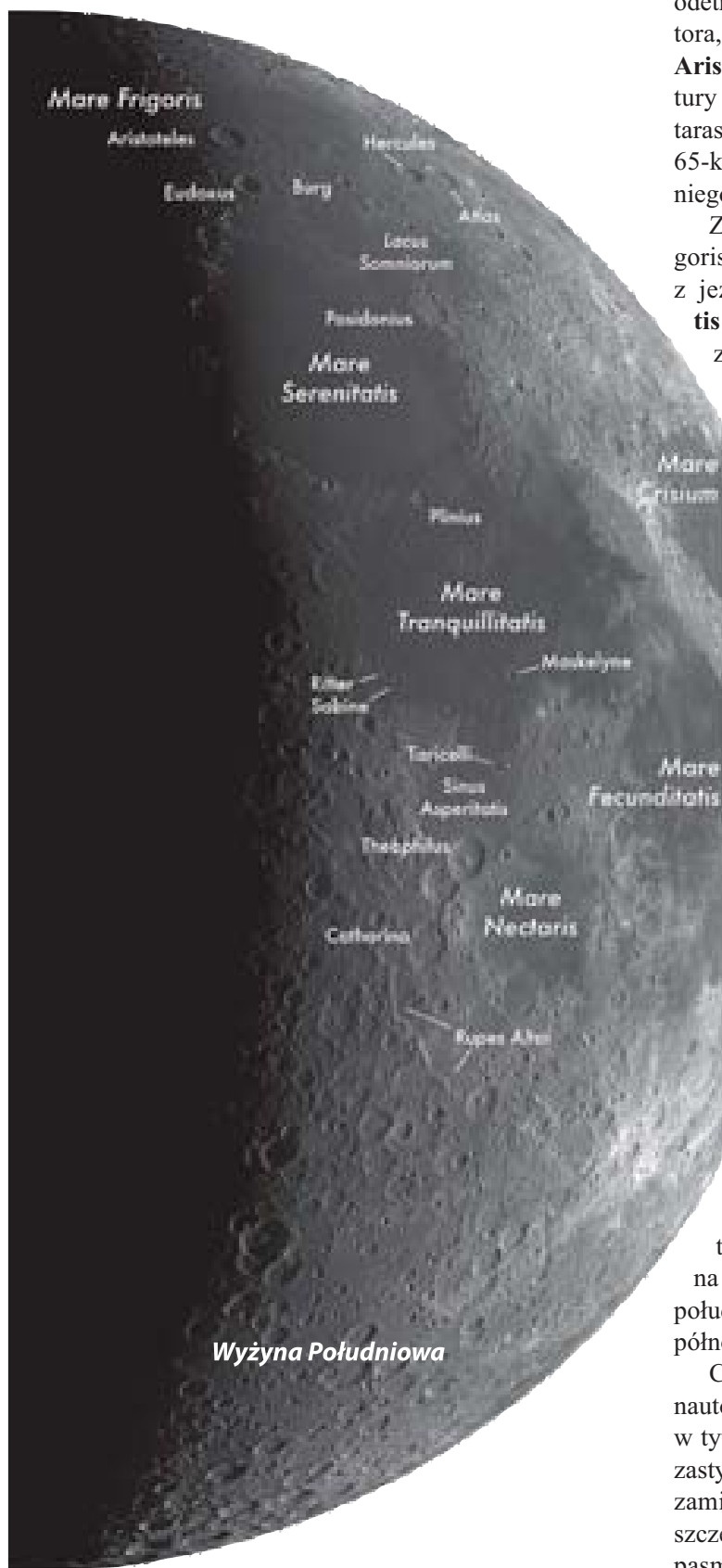

Zbliżająca się pierwsza kwadra: noc 6

Plama morza pojawiająca się w pobliżu terminatora daleko na północy to początek **Mare Frigoris**. Jeśli odetniemy jej południową część w pobliżu terminatora, powinien się pojawić 85-kilometrowy krater **Aristoteles**. Kilka uskoków, które są częścią struktury jego krawędzi, sprawia, że ma ona złożony, tarasowaty wygląd. Podobną morfologię wykazuje 65-kilometrowy krater **Eudoxus** na południe od niego.

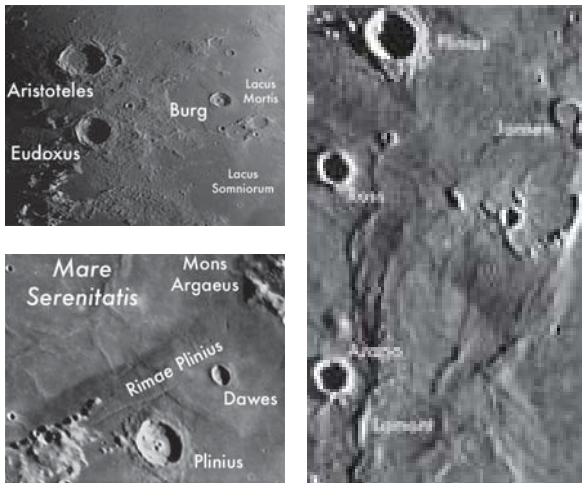
Z dala od terminatora materiał morza Mare Frigoris łączy się na południu (wokół krateru **Berg**) z jeziorami o dziwnych nazwach: **Lacus Mortis** (Jezioro Śmierci) i jeszcze dalej na południe z **Lacus Somniorum** (Jezioro Snów). Tuż za Lacus Mortis, w kierunku brzegu tarczy, znajdują się Hercules (70 km) i Atlas (87 km). Jeśli poprzedniej nocy lub dwie noce temu były widoczne bliżej terminatora, teraz zobaczysz różnicę w ostrości ich rysów i długości cieni przy innym kącie padania promieni słonecznych.

Na południe od Lacus Somniorum, patrząc pod kątem w stronę brzegu tarczy, znajdują się kolejno trzy duże morza: **Serenitatis**, **Tranquillitatis** i **Fecunditatis**, każde o szerokości od 600 km do 750 km. Mniejsza, owalna tarcza, w stronę brzegu tarczy od Tranquillitatis i Fecunditatis to **Mare Crisium**. Trójkąt na południe od Tranquillitatis i Fecunditatis to **Mare Nectaris**.

Jak opisano w punkcie „Noc 5”, na północnym brzegu Serenitatis można zobaczyć spektakularny 95-kilometrowy krater Posidonius, a na równinach Serenitatis widać **Dorsa Smirnov**.

Cypel z materiału wyżynnego odcina część połączenia między Mare Serenitatis a Mare Tranquillitatis. Na skraju cypla znajduje się 45-kilometrowy krater **Plinius**, a dalej na północ od niego, w środku szczeliny między dwiema tarczami, leży 18-kilometrowy **Dawes**. Wyraźne ciemne pasmo, szerokie na od 20 km do 25 km, biegnie łukiem wzdłuż południowego brzegu Serenitatis, a następnie tuż na północ od Plinius i Dawesa.

Ciemny materiał tego typu, pobrany przez astronautów Apollo 11 i Apollo 17, jest bogaty zarówno w tytan, jak i małe szklane ziarenka. Jest to wynik zastygnięcia ostatnich kawałków lawy morza w szkło zamiast tworzenia kryształów mineralnych. Ciąg szczeliny **Rimae Plinius** biegnie wewnątrz ciemnego pasma wzdłuż południowego brzegu Serenitatis.

Przypuszczalnie są to zapadnięte tunele lawowe, które doprowadziły ostatni kawałek ciemnego materiału na powierzchnię Księżyca. Później, gdy nastąpiło świeże uderzenie w miejscu krateru Dawes, jaśniejsze skały spod tej ciemnej warstwy zostały rozrzucone na jej wierzchu, tworząc jaśniejszą osłonę wokół krateru.

Przez północną część Tranquillitatis przebiega pasmo kraterów niemalże pogrzebanych pod serią wulkanicznych przepływów, które utworzyły zaskakujący układ grzbietów (*dorsa*) widoczny w tym czasie przy niskim położeniu Słońca. Spójrz w kierunku brzegu tarczy na południe od Plinius, aby zobaczyć **Jansena** i jego towarzyszy, i podążaj wzdłuż grzbietu na południe do częściowo zasypanego krateru **Lamont**. Uderzenia te musiały nastąpić po uformowaniu się basenu morza, ale zanim wypełniła go lava. Natomiast krater **Ross** i **Arago** powstały po tym, jak lava wypełniła basen.

Zwróć uwagę, jak na tym zdjęciu, przy niskim kącie padania promieni słonecznych, widoczne są złożone grzbiety (*dorsa*) w pobliżu Arago. Znikają one, gdy Słońce się wznosi (jak na zdjęciu poniżej).

Świeżo wyglądający 25-kilometrowy krater **Maskelyne** jest z pewnością najbardziej widocznym kraterem w południowej części Tranquillitatis. Znajduje się na północ w kierunku brzegu tarczy, na zachód od korytarza prowadzącego z Tranquillitatis do **Sinus Asperitatis**.

Narysuj linię od Maskelyne, mijając mały (6 km) krater **Maskelyne G** (małe kraterki są nazwane tak jak najbliższy duży krater, a litery są przypisane w przypadkowej kolejności), do lekko zniszczonego, 30-kilometrowego krateru **Ritter** i jego bliźniaka **Sabine**, nieco na południe od Rittera, w stronę brzegu tarczy. Na północ od Rittera, na południowym krańcu Tranquillitatis, znajduje się mniejsza para bliźniaczych kraterów: mały ostry (12 km) i **C** (biegnący z północy na południe).

Idąc na południe od Rittera, przez Sabine, dochodzimy do ciągu szczelin. Zaczynają się one od Sabine, biegną od terminatora przez 180 km, aż do początku przejścia morza do Sinus Asperitatis. Krater **Moltke** znajduje się na północ od ich najdalejszego końca (z dala od Sabine i Rittera).

Teraz cofnij się na północ. Między Moltke a Maskelyne G poszukaj przy wysokiej mocy ciągu maleńkich (4 km) kraterów. Pierwszy i najłatwiejszy do znalezienia to **Armstrong**, a dwa pozostałe to **Collins** w środku (niedaleko wylądował Surveyor 5) oraz **Aldrin** w kierunku Sabine. Zrób krok od Maskelyne G do Armstronga. Jeden krok dalej doprowadzi cię do miejsca lądowania

